

הנחיה מס' 6.10 - התיישנות עבירת תעבורה שהיא עבירת קנס או עבירת תעבורה אחרת שלא גרמה לתאונת דרכים	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: ז' סיוון תשע"ט, 10 יוני 2019	10 פברואר 1997; 1 ינואר 2003

6.10 התיישנות עבירת תעבורה שהיא עבירת קנס או עבירת תעבורה אחרת שלא גרמה לתאונת דרכים

א. המסגרת הנורמטיבית:

1. סעיף 227 לפקודת התעבורה¹ קובע:

(א) "נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב אותה שעה או כאילו העמידו או החנה אותו במקום שהעמדו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי הענין, זולת אם הוכיח מי נהג ברכב, העמידו או החנהו כאמור או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב (להלן – המחזיק), או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו".

(ב) הוכיח בעל הרכב למי מסר את החזקה ברכב, תחול החזקה האמורה בסעיף קטן (א) על המחזיק.

(ג) הוכיח המחזיק כי מסר את החזקה ברכב לאדם אחר, תחול החזקה האמורה בסעיף קטן (א) על אותו אדם."

2. "עבירת תעבורה" הוגדרה בסעיף 1 לפקודת התעבורה כ"עבירה על פקודה זו ועל התקנות, לרבות חוקי העזר שהותקנו לפיה".

3. סעיף 77 לפקודה הסמיך רשויות מקומיות לחוקק חוקי עזר עירוניים בנושאים שונים, בין היתר בעניין "הסדר כלי רכב העומדים בתוך תחומי העירייה או המועצה המקומית, בדרך של איסור או בדרך אחרת". עבירות של חנייה אסורה ועניינים נוספים, המצויים בתחום סמכות החקיקה האמורה של הרשויות המקומיות, נופלות אפוא אף הן בגדר "עבירת תעבורה".

4. סעיף 225א(א) לחוק סדר הדין הפלילי² (להלן: **החסד"פ**) קובע:

"עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 227 לפקודה האמורה, ניתן להגיש

¹ פקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, נ"ח 173.
² חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ס"ח 43.

הנחיה מס' 6.10 - התיישנות עבירת תעבורה שהיא עבירת קנס או עבירת תעבורה אחרת שלא גרמה לתאונת דרכים	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: ז' סיוון תשע"ט, 10 יוני 2019	1 ינואר 1990; 1 ינואר 2003

כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה. " [ההדגשה לא במקור]

5. סעיף 239א(א) לחסד"פ קובע:

"עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; **אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה, לפי סעיף 27ב לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום, ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.**" [ההדגשה לא במקור]

ב. הנחייה לתביעה:

6. כאמור, בעבירת תעבורה, לפי פקודת התעבורה וחקיקת המשנה שמכוחה, שהיא עבירת קנס או עבירה אחרת שלא נגרמה בעטיה תאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, נקבעה תקופת התיישנות של **שנה אחת**, או של **שנתיים** במקרה שבו הוכיח בעל הרכב כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 27ב.

7. אירע בעבר וגם לאחרונה³ שנאשם בעבירת תעבורה גרם במכוון לדחיות במשפטו, במטרה שיחלפו שנתיים מיום ביצוע העבירה, ולאחר מכן טען כי לא הוא שנהג ברכב או ביצע את העבירה המיוחסת, אלא אדם אחר (להלן: **האחר**), והאחר אישר זאת בתצהיר. בשלב זה לא ניתן היה לעשות דבר, שכן תקופת התיישנות בת השנתיים חלפה, ולא ניתן היה להגיש כתב אישום נגד האחר.

8. אשר על כן, על התובע במשפט שעניינו בעבירת תעבורה להיות ער לאפשרות ביצוע "תרגיל" מעין זה ולהימנע, ככל שניתן, מדחיית המשפט אל מעבר לשנתיים מיום ביצוע העבירה. זאת, למעט במקרים שבהם הסכים הנאשם **במפורש ובכתב** כי אין לו כל טענה שלפיה מאן דהוא אחר נהג ברכב בעת ביצוע העבירה.

³ ראו רע"פ 8593/18 יגאל אברהם נ' עיריית רעננה (פורסם בנבו, 8.4.2019).